

Departement Werk en Sociale Economie
Afdeling ESF
Koning Albert II-laan 35 bus 20
1030 BRUSSEL
www.esf-vlaanderen.be

ESF OP 2014-2020

Addendum oproep 545 'Een leerecosysteem in Limburg'

Management Comité 24/02/2022

////////////////////////////////////

Situering

Het managementcomité adviseerde in haar zitting van 29 juli 2021 de oproep 545 'Een leerecosysteem in Limburg' positief.

De oproep kadert binnen het ESF Operationeel Programma 2014-2020. Investeringsprioriteit 5: 'Innovatie en transnationaliteit'.

De oproep heeft tot doel om een eerste keer een volwaardig leerecosysteem uit te bouwen in de provincie Limburg dat alle kansen in de omgeving voor het creëren van een leercultuur en voor talentontwikkeling optimaal benut. We kijken naar de provincie Limburg als pilootregio. De keuze voor Limburg is ingegeven door een gedeelde doelstelling op vlak van talentontwikkeling onder SALK Turbo en twee beloftevolle initiatieven, het project Regina Mundi in Genk en het strategisch project Kolenspoor. De oproepfiche van oproep 545 geeft hierover meer informatie. De pilootaanpak laat ons toe om te leren van een eerste piloot en op termijn, mits een positieve evaluatie, dit programma op te schalen naar andere provincies of regio's in Vlaanderen. Deze opschaling is voorzien in 2023 en hiervoor wordt een samenwerking uitgebouwd met het Partnerschap Levenslang Leren.

Om de leerkansen voor de afdeling ESF en Duurzaam ondernemen en het Partnerschap Levenslang Leren te maximaliseren wordt de mogelijkheid bekeken om het pilootprogramma uit te breiden met een extra experiment buiten de provincie Limburg. Dit om het concept leerecosystemen al vroeg te kunnen stresstesten in een volledig andere omgeving. We kiezen hier voor de regio Westhoek. In wat volgt motiveren we dit.

Voorstel ESF

De keuze voor de regio Westhoek als tweede pilootregio wordt ingegeven door een aantal zaken. Een eerste belangrijke reden voor deze keuze is dat de arbeidsmarktsituatie in de provincie West-Vlaanderen erg verschillend is van de situatie in de provincie Limburg. Een aantal cijfers onderbouwen dit.

	Limburg	West-Vlaanderen (incl. Westhoek)	Vlaams Gewest
Spanningsindicator (jan 2022) = de verhouding tussen het aantal werkzoekenden zonder werk in bemiddeling en het aantal beschikbare vacatures → hoe groter hoe vlotter het invullen van jobs	2,41	1,68	2,34
Werkzaamheidsgraad (2019)* = werkenden / bevolking (15-64 jaar)	68,1%	71,9%	69,8%
Jobratio (2019)* = jobs / inwoners op arbeidsleeftijd * 100	68,8%	79,2%	73,7%
Werkzoekendengraad (2019) = alle werkzoekenden zonder werk 18-64 jaar	5,9%	4,9% (Westhoek: 4,4%)	5,8%
Activiteitsgraad (2019) * = het aandeel van de actieven (werkenden of werkzoekenden) in de bevolking op arbeidsleeftijd	72,4%	75,5%	74,2%
Participatiegraad in levenslang leren (2020) = Deelname formele en niet-formele opleiding voor werk of privédoeleinden binnen de referentieperiode van vier weken (25-64 jaar)	7,2%	7%	7,7%

Bovenstaande cijfers tonen aan dat West-Vlaanderen geconfronteerd wordt met een grote arbeidsmarktkrapte terwijl de provincie Limburg geconfronteerd wordt met een hoge werkloosheidsgraad. Voor een heel aantal indicatoren – aangeduid met een * - zijn de provincies uitersten. Waar Limburg de hoogst scorende provincie is in het Vlaams Gewest, is West-Vlaanderen de laagst scorende provincie (of omgekeerd). Beide regio's kennen evenwel een lage participatiegraad in levenslang leren.

Niet alleen wat betreft de arbeidsmarktsituatie verschillen de twee provincies. West-Vlaanderen, en meer bepaald de regio Westhoek, wordt ook uitgedaagd door het gegeven dat de huidige opleidingsaanbieders vertrekken uit of centraliseren/fusioneren buiten de regio. Dit maakt dat de regio vandaag minder kansen biedt voor talentontwikkeling. Dit staat in contrast met de provincie Limburg, waar er onder andere via SALK Turbo wordt geïnvesteerd in kansen voor talentontwikkeling.

In 2020 bestelde POM West-Vlaanderen een studie bij het HIVA met als doel een strategie uit te werken om de volwasseneneducatie in de rurale Westhoek nieuw leven in te blazen. In deze studie werd het satellietenmodel als strategie naar voor geschoven. Dit model zet een aantal lijnen uit die ervoor moeten zorgen dat in de Westhoek een goed uitgebouwd, toekomstbestendig leeraanbod en bijhorende leercultuur geïnstalleerd wordt. Het benadrukken van het belang van een bijhorende leercultuur verruimt de scope van volwasseneneducatie naar levenslang en levensbreed leren. Het uitgangspunt van het satellietenmodel is dat je samen, in partnerschap, iets kan realiseren wat elke partner afzonderlijk niet kan. Het satellietenmodel vertrekt daarom niet alleen vanuit de leernoden en drempels, maar ook van wat er vandaag al in de regio aanwezig is: infrastructuur, gevestigde organisaties en mensen. Van daaruit wordt de puzzel gelegd en wordt de best passende oplossing voor

de leernoden ontwikkeld. Het satellietenmodel formuleert hiermee dus gelijkaardige doelstellingen en uitgangspunten als de leerecosystemen.

De uitdagingen waardoor de Westhoek gekenmerkt wordt en het satellietenmodel als antwoord hierop, wekten de aandacht van de afdeling ESF en Duurzaam ondernemen in kader van het programma leerecosystemen in Limburg. Gezien het gegeven dat leerecosystemen erg contextafhankelijk zijn en gezien de sterk verschillende context van de regio Westhoek versus de context in Limburg werd hier een kans gezien om het concept al tijdens de looptijd van het pilootprogramma te stresstesten via het bijkomend opnemen van één weloverwogen en goed gekozen experiment in het pilootprogramma. We kiezen er daarom voor om de oproep 'Een leerecosysteem voor Limburg' open te stellen aan het Westhoekpunt (POM West-Vlaanderen) om een project in te dienen dat als doelstelling heeft een leerecosysteem in de praktijk te brengen in de regio Westhoek. We kiezen er hierbij niet voor om projecten te laten indienen door geïnteresseerde lokale besturen (zoals we dit in Limburg wel doen). Wel richten we ons tot een overkoepelende organisatie om op regionaal/lokaal niveau actief de mogelijkheden te verkennen en stappen te zetten om samen met lokale stakeholders een leerecosysteem uit te bouwen dat alle kansen in de omgeving voor talentontwikkeling optimaal benut. Lokale besturen worden uiteraard wel nauw betrokken als partner in het project. We experimenteren dus bijkomend met een andere manier om het programma in de praktijk te zetten. Opnieuw met het doel om maximaal te leren tijdens het pilootprogramma in functie van het opschalen hiervan in een volgend ESF-programma.

Adviesvraag

Wij vragen het managementcomité het voorstel zoals beschreven positief te adviseren.

Voor akkoord ondertekend door Benedict Wauters, Managementautoriteit ESF Vlaanderen

